Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2016–2017

21 501-33 Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 629 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 december 2016

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Telecomraad van 2 december jl.

De Raad begon met een beleidsdebat over een pakket van voorstellen van de Europese Commissie ter bevordering van de connectiviteit (connectiviteitspakket). Over het voorstel voor een verordening ter bevordering van interconnectiviteit in lokale gemeenschappen (*WiFi4EU*) stelde de Raad een gedeeltelijke algemene oriëntatie vast.

Tevens heeft de Raad een algemene oriëntatie vastgesteld over de verordening *wholesale roaming*-markten en presenteerde het Slowaakse voorzitterschap een voortgangsrapportage over het voorstel voor een verordening voor grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten. Tijdens de lunch vond een gedachtewisseling met vicevoorzitter Ansip plaats over het toekomstige *Free Flow of Data* initiatief.

Eveneens informeerde de Commissie de Raad over de voortgang op het gebied van de Digitale Interne Markt Strategie, waaronder de voorstellen over de 700 MHz frequentieband, de rol van platforms in de digitale economie en de ontwikkelingen op het gebied van *internet governance*. Tot slot lichtte het inkomende Maltese voorzitterschap het werkprogramma voor de eerste helft van 2017 toe.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp

kst-21501-33-629
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

VERSLAG TELECOMRAAD 2 DECEMBER 2016

Voorstellen ter bevordering van de connectiviteit

Beleidsdebat en algemene oriëntatie

Lidstaten discussieerden over het connectiviteitspakket dat de Europese Commissie op 14 september 2016 presenteerde. De discussievragen waren gericht op:
- De Europese connectiviteitsdoelen, zoals verwoord in de mededeling over connectiviteit voor een competitieve digitale interne markt – naar een Europese gigabit-maatschappij (COM/2016/587).
- De uitrol van 5G netwerken, zoals verwoord in de mededeling met een actieplan voor 5G (COM/2016/588).
- De herziening van de richtlijn voor het regelgevend kader voor elektronische communicatie (COM/2016/590).
- De herziening van de positie en taken van de organisatie van Europese nationale toezichthouders (BEREC) (COM/2016/591).

De meeste lidstaten, zoals Italië, Litouwen en Spanje, onderschreven het belang van snelle en betrouwbare internetverbindingen en de noodzaak van investeringen om de ambitieuze connectiviteitsdoelen te bereiken. Meerdere lidstaten, waaronder Ierland en het Verenigd Koninkrijk, wezen erop dat de markt in eerste instantie aan zet is en Europese acties geen marktontwikkelingen mogen verstoren. Dat geldt volgens lidstaten in het bijzonder voor de ontwikkeling van 5G, waar standaarden en commerciële toepassingen zich nog moeten uitkristalliseren.

Ten aanzien van de herziening van het regelgevend kader was de belangrijkste en eensgezinde boodschap van een ruime meerderheid van de lidstaten, waaronder Nederland, dat de Europese Commissie te ver gaat in het harmoniseren van het beleid voor de uitgifte van radiospectrum voor mobiele communicatie en in het overhevelen van bevoegdheden van lidstaten naar de onafhankelijke nationale toezichthouder. Lidstaten wezen erop dat het huidige kader al mogelijkheden voor coördinatie en afstemming bevat en het spectrumbeleid afgestemd moet kunnen worden op nationale omstandigheden en beleidsdoelen. Diverse lidstaten, waaronder Nederland, waren in het bijzonder kritisch over de overdracht van bevoegdheden op het gebied van spectrum van de nationale overheid naar de onafhankelijke toezichthouder en, in het verlengde daarvan, over de invloed die de Europese organisatie van toezichthouders (BEREC) zal krijgen op het nationale spectrumbeleid. Hiermee handel ik conform de motie Bosma van 1 december jl. (Kamerstuk 21 501-33, nr. 624).

Enkele lidstaten gaven aan dat de prikkels ter versnelling van investeringen niet ten koste mogen gaan van de mededinging op telecommarkten. Enkele lidstaten, waaronder Nederland, België en het Verenigd Koninkrijk, pleitten ervoor om in het regelgevend kader voldoende instrumenten op te nemen om de mededinging te waarborgen. Nederland en België wezen daarbij specifiek op de noodzaak van reguleringsopties die het mogelijk maken om toegangsregulering op te leggen aan twee vergelijkbare netwerken (duopolie) zoals Nederland die kent.

Lidstaten waren positiever over het voorstel voor modernisering van de universele dienst. Dat geeft lidstaten de vrijheid om zelf nadere invulling te geven aan de definitie van functionele internettoegang, aan de hand van een basislijst van diensten die burgers moeten kunnen gebruiken om te participeren in een digitale samenleving. Lidstaten pleitten voor meer keuzevrijheid in het financieren van de universele dienst nu onder het

Commissievoorstel de kosten van de universele dienst niet langer mogen worden omgeslagen over telecombedrijven, maar door de overheid moeten worden betaald.

Ten aanzien van de regels ter bescherming van eindgebruikers spraken sommige lidstaten hun zorg uit over de beperkte ruimte die overblijft voor lidstaten om hun eigen beschermingsniveau te kiezen. Het voorstel om regels voor traditionele communicatiediensten (telefonie, SMS) voortaan ook toe te passen op communicatiediensten die over het internet worden aangeboden (zoals *Skypeln*) was volgens sommige lidstaten niet nodig, maar ging andere lidstaten juist niet ver genoeg.

Naast het beleidsdebat stelde de Raad een gedeeltelijke algemene oriëntatie vast op het voorstel voor het stimuleren van gratis WiFi in de openbare ruimte (COM/2016/589). Enkele lidstaten uitten hun twijfels over de subsidiariteit van het voorstel, aangezien lokale overheden beter dan de Europese Unie kunnen inschatten of het wenselijk is om publieke middelen te besteden aan gratis WiFi. Nederland sloot zich hierbij aan, en handelde daarmee conform de motie van de leden Bosma en Mulder van 1 december jl. (Kamerstuk 21 501-33, nr. 623). Nederland uitte daarbij haar zorgen over een mogelijke verdringing van andere technieken zoals 4G en 5G, en van ondersteuning van breedband in het buitengebied.

Verordening wholesale roaming-markten

Algemene oriëntatie

De Raad nam een algemene oriëntatie aan over de verordening *wholesale roaming*-markten (EU 2015/2120). Deze verordening verlaagt de maximale tarieven die telecombedrijven elkaar mogen rekenen wanneer hun klanten *roamen*, de zogenaamde *wholesale* roaming-tarieven. Dit moet operators in staat stellen om vanaf 15 juni 2017 *roaming* aan te bieden tegen het binnenlandse tarief (*Roam Like At Home*). Het Slowaakse voorzitterschap kreeg op 26 oktober 2016 in Coreper steun van een gekwalificeerde meerderheid van lidstaten voor de tarieven die in de algemene oriëntatie zijn opgenomen. Het meeste heikele discussiepunt was daarbij het *wholesale* tarief voor data-r*oaming*, omdat mobiel internetten een hoge vlucht heeft genomen de afgelopen jaren.

De algemene oriëntatie stelt het maximale *wholesale* tarief voor data-*roaming* vanaf 15 juni 2017 op 1 eurocent per megabyte, waarna het geleidelijk daalt naar 0,5 eurocent per megabyte vanaf 15 juni 2021.

Tijdens de Telecomraad schaarden elf gelijkgezinde lidstaten uit Noord- en Oost-Europa, waaronder Nederland, zich achter een verklaring die alle onderhandelende partijen oproept tot een verdere verlaging van de maximale *wholesale roaming*-tarieven in het vervolgtraject. De (voornamelijk) zuidelijke lidstaten lieten zich ook niet onberoerd: zij stelden met het accepteren van de algemene oriëntatie maximale flexibiliteit te hebben getoond en wensen geen verdere verlaging van de tarieven.
Het Europees parlement stemde op 29 november jongstleden over zijn positie, en legde daarin aanmerkelijk lagere *wholesale* tarieven voor data-*roaming* vast; 0,4 eurocent per megabyte vanaf 15 juni 2017, dalend naar 0,1 eurocent per megabyte vanaf 15 juni 2021. De triloogonderhandelingen starten eind 2016. Ik zal uw Kamer informeren over de resultaten.

Verordening grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten

Voortgangsrapportage

Het voorzitterschap presenteerde de voortgangsrapportage voor het voorstel grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten (COM/2016/285).

De Commissie benadrukte dat grensoverschrijdende pakketbezorgingsdiensten verbeterd moeten worden om *e-commerce* te bevorderen ten gunste van het mkb. Volgens de Commissie is in het verleden gebleken dat zelfregulering in de pakkettenmarkt niet werkte en dat daarom een wetgevend voorstel noodzakelijk is.

Duitsland gaf aan dat ingrijpen in de pakkettenmarkt tot verstoring kan leiden, omdat het al een concurrerende markt is. Het huidige voorstel van de Commissie zou te ver gaan en de voorgestelde voorzorgsmaatregelen zijn voor een werkende markt overbodig. Duitsland heeft met name haar zorgen geuit over de verplichte toegang tot de grensoverschrijdende netwerken van aanbieders van de universele postdienst. Duitsland zou wel een lichtere variant van het voorstel kunnen steunen om zo de doelstellingen van het voorstel te bereiken. Nederland sprak haar steun uit voor de Duitse opmerkingen en benadrukte dat het voorstel geen extra administratieve lasten mag creëren en dat het proportionaliteitsbeginsel in acht moet worden genomen.

Diverse punten Digitale Interne Markt Initiatieven

Informatie van de Commissie

De Commissie gaf aan dat er veel voortgang is geboekt op de Digitale Interne Markt Strategie door zowel de Raad als het Europees parlement. De Commissie gaf aan dat er ambitie moet worden getoond om te komen tot een volledige implementatie van de Digitale Interne Markt voor eind 2018. De *mid term review* van 2017 zal hieraan bijdragen.

Diverse punten Internet Governance

Informatie van de Commissie

De Commissie informeerde de Raad over de verzelfstandiging van de wereldwijd opererende internetdomeinbeheerder ICANN (*Internet Cooperation of Assigned Names and Numbers*) per 1 oktober 2016. Vicevoorzitter Ansip riep de lidstaten op om mee te denken over *internet governance* in de *multi stakeholder*-benadering die de Commissie voorstaat. De Commissie kondigde ook consultaties aan voor het *Next Generation Internet Initiative,* mede in het kader van besteding van innovatiegelden onder het Horizon 2020-programma.

Diverse punten werkprogramma inkomend Maltees voorzitterschap

Informatie van de Maltese delegatie

Voor het inkomende Maltese voorzitterschap zijn connectiviteit en digitalisering de kernpunten in haar werkprogramma. Het Maltese voorzitterschap streeft ernaar de onderhandelingen over de verordening *wholesale roaming*-markten succesvol en tijdig af te ronden. Ook zal Malta de balans opmaken van de voortgang van de Digitale Interne Markt Strategie, twee jaar na de lancering van de strategie.